

SYMBIOSE KORAAAL EN WORM

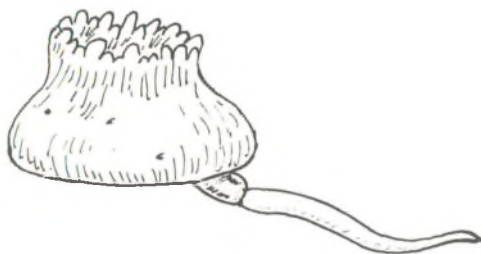
Bij het Groot-Barrièrerif langs Australië komt een vrij levend, dat wil zeggen een niet aan een vaste ondergrond gebonden koraal voor, dat *Heteropsammia michelinii* (M.E. & H.) is genaamd. Het koraal heeft een doorsnee van 2 cm en een hoogte van 1—2,3 cm en is boven vaak breder dan aan de basis, waardoor het veelal op zijn zijkant ligt. Aan het koraal bevinden zich één of twee, zelden drie poliepen. Het is dus niet altijd een solitair koraal, maar ook geen echte kolonievormer.

Merkwaardig is, dat dit koraal samenleeft met een bepaalde worm uit de stam der Sipunculida, namelijk *Aspidosiphon corallicola* (Sluiter). Deze worm leeft in een holte aan de onderzijde van het koraal, welke holte uitmondt in een opening van 2 mm, waardoor de worm naar buiten kan steken (afbeelding).

Aanvankelijk leefde de worm in een heel klein slakkenhuisje. Hierop hechtte zich de planularlarve van het koraal. Bij de verdere groei van het koraal werd het slakkenhuisje ingebouwd, maar de mondopening van het huisje werd verlengd tot de genoemde holte in het koraal (afbeelding). De holte is dus niet gevormd door de worm, want deze kan niet boren.

Heteropsammia michelinii leeft van organismen uit de bovenste laag van een slijkkige bodem. Door het kruipen van de worm wordt het koraal voortbewogen, hetgeen van belang is voor het verkrijgen van voedsel. De worm zelf zoekt zijn voedsel wat dieper in de bodem en doet het koraal bij het zoeken naar voedsel dus geen concurrentie aan. De worm kan in het koraal bescherming vinden. Dit voorbeeld van een typische symbiose met wederzijds voordeel is beschreven door T. F. Goreau en C. M. Yonge in Nature, Vol. 217, blzz. 421—423 (1968) na hun deelname aan de Belgische de Moor Expeditie in oktober 1967 naar het Groot-Barrière-rif.

M.M.

Links: de worm *Aspidosiphon corallicola* (Sluiter) steekt uit de opening van het koraal *Heteropsammia michelinii* (M.E. & H.). (Naar Bouvier en Goreau).

Rechts: horizontale doorsnee door het koraal *Heteropsammia michelinii* (M.E. & H.) met het slakkenhuisje en de holte, waarin de worm *Aspidosiphon corallicola* (Sluiter) huist. De functie van de poriën aan de buitenzijde is onbekend. (Naar Schindewolf en Goreau).